

Nr 391.

Av herr **Lind m. fl.**, *angående viss ändring i gällande bestämmelser om de organ, som hava att utöva samhällets hjälpverksamhet vid arbetslöshet.*

Enligt nu gällande fattigvårdslagstiftning — § 1 i lagen om fattigvård — äger endast den, som på grund av minderårighet, ålderdom, sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete förvärva sitt livsuppehälle, rätt till understöd. För den arbetslöse, som ej genom läkareintyg kan styrka, att han är oförmögen till arbete, föreligger sålunda ej denna rätt. Genom stadgandet i § 2 ovannämnda lag har visserligen möjligheter till hjälp öppnats även för honom och i § 23 sista stycket samma lag stadgas, att det åligger fattigvårdsstyrelsen att tillse, att ingen inom fattigvårdssamhället lider nöd, men härvid är att märka, att det ankommer på fattigvårdsstyrelsen att bestämma sättet och grunderna för understödets meddelande och att övervakningsmyndigheterna icke äga befogenhet att ålägga fattigvårdssamhälle att meddela understöd enligt § 2 i nämnda lag.

I tider med normal arbetstillgång torde förvisso ingen berättigad kritik mot denna lagstiftning kunna framföras, då det måste anses som en självklar och odisputabel plikt för varje medborgare att draga försorg om sig och de sina. Nu är det tyvärr icke så. Sedan flera år tillbaka råder ett stort överskott på arbetskraft och detta förhållande kommer, såvitt man nu kan bedöma, att bestå under lång tid framåt.

Genom det förhållandet att arbetslöshet icke berättigar till erhållande av obligatorisk fattigvård, bliva de arbetslösa mycket ofta utestängda från hjälp från det allmännas sida, vilket för många betyder den djupaste armod och nöd.

Genom den hjälpverksamhet, som bedrives genom statens arbetslöshetskommission och dess underorgan, arbetslöshetskommittéerna, har man sökt och i hög grad också lyckats att komma till rätta med här påtalade brister i vår nuvarande sociallagstiftning. Men mycket återstår att göra innan alla oförskylt arbetslösa bringats den hjälp, som de i varje fall moraliskt äro berättigade till. Enligt nu gällande bestämmelser ankommer det på kommunerna att besluta om tillsättande av arbetslöshetskommitté och om denna skall träda i förbindelse med arbetslöshetskommissionen.

Detta är enligt vår mening en svaghet. Erfarenheten visar, att ett mycket stort antal kommuner uraktlåtit att tillsätta dylika organ och att genom arbetslöshetskommissionen söka den hjälp, som där står till buds för bedrivande av en effektivare hjälpverksamhet. Vi utgå nämligen ifrån, att även i de kommuner, som icke ha något lokalt hjälporgan, som samarbetar med

arbetslöshetskommissionen, råder en mera eller mindre omfattande arbetslöshet.

Utan tvivel beror uraktlåtenheten att tillsätta lokala hjälporgan i många fall på bristande intresse och omtanke för de arbetslösa och deras anhöriga, vilka härigenom undandragas den sociala omvårdnad de så väl behöva.

För att vinna rättelse i här berörda avseende stå tvenne vägar till buds. Antingen måste fattigvårdslagen ändras så att obligatorisk fattigvård kommer att lämnas även för arbetslöshet eller också måste kommunerna åläggas att välja arbetslöshetskommittéer eller att uppdraga åt annat lämpligt kommunalt organ att fullgöra deras funktion i samarbete med arbetslöshetskommissionen. Då det förstnämnda alternativet av olika skäl synes oss mindre lämpligt, bör enligt vår mening det sistnämnda bli föremål för riksdagens prövning.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att §§ 2 och 3 av Kungl. Maj:ts kungörelse nr 446 år 1933 erhålla följande lydelse:

§ 2. De lokala åtgärderna för verksamheten omhändervhas inom varje kommun av en arbetslöshetskommitté. Kommunen skall antingen inrätta särskild dylik kommitté eller också uppdraga åt lämplig ordinarie kommunal myndighet att vara arbetslöshetskommitté.

Där med hänsyn till lokala förhållanden så prövas lämpligt, må särskild arbetslöshetskommitté vara gemensam för två eller flera kommuner.

§ 3. Arbetslöshetskommittén skall verka för och själv vidtaga åtgärder, vilka inom området för dess verksamhet kunna tjäna till att förebygga arbetslöshet eller mildra verkningarna därav, ävensom för sådant ändamål samarbeta med myndigheter och andra.

Arbetslöshetskommitté bör — — — — tillgodo.

Stockholm den 23 januari 1934.

Einar Lind.

Gustaf Karlsson.

J. V. Mårtensson.